

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8014 Dep.
0030 OSLO

Deres ref
15/1514-1

Vår ref
15/2073-

Dato
03.07.2015

Høring - forslag til endring av lov og forskrifter om offentlige anskaffelser

Vi viser til Nærings- og fiskeridepartementets brev med vedlegg av 17. mars 2015.

Departementet ba underliggende etater sende ev. kommentarer til forslag om endring av lov om offentlige anskaffelser og tilhørende forskrifter via Samferdselsdepartementet. Kun Jernbaneverket har gitt slik tilbakemelding. Jernbaneverkets kommentarer går fram av vedlagte kopi av brev av 2. juni 2015.

1. Forslag om endring av lov om offentlige anskaffelser

Vi har ikke merknader til forslag om endring av loven.

2. Forslag om ny forskrift om offentlige anskaffelser

Generelt

Det bes i høringsnotat 2, pkt. 2.6.1 om tilbakemelding på om bestemmelsen om rådgiverhabilitet og innkjøpsentraler bør plasseres i del I Alminnelige bestemmelser eller del III Anskaffelser over EØS-terskelverdiene. Etter vår vurdering bør disse bestemmelsene gjelde for anskaffelser både over og under EØS-terskelverdiene. Vi er derfor enig med Jernbaneverket om at disse bestemmelsene bør plasseres i del I i forskriften.

Virkeområde

Det synes å være et avvik mellom forslag til unntaksbestemmelse i forskrift om offentlige anskaffelser (§ 2-1 andre ledd) og forsyningsforskriften (§ 2-1 andre ledd) og

unntaksbestemmelsene i anskaffelsesdirektivet og forsyningsdirektivet. I direktivene er det fra direktivenes virkeområde gjort unntak for tjenstekontrakter om offentlig personbefordring med jernbane og metro. I forslag til ny forskrift om offentlige anskaffelser og ny forskrift om innkjøpsregler i forsyningssektorene er det gjort unntak fra reglene i anskaffelsesloven og nevnte forskrifter for kontrakter som er omfattet av "forskrift om offentlig persontransport".

Vi gjør for ordens skyld oppmerksom på at "forskrift om persontransport" ikke er en offisiell tittel, men en tittel som Lovdata bruker i sine systemer. Forskriftens fulle navn går fram av avsnittet under. Etter vår vurdering vil det være mest korrekt at det offisielle navnet benyttes når en i de tre forskriftene viser til andre forskrifter.

Forskrift 17. desember 2010 nr. 1673 om gjennomføring i norsk rett av EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 4a (forordning (EF) nr. 1370/2007) om offentlig persontransport med jernbane og på vei og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 1191/69 og nr. 1107/70, gjennomfører kollektivtransportforordningen, forordning (EF) nr. 1370/2007, i norsk rett.

Kollektivtransportforordningen gjelder for offentlig persontransport med jernbane og andre skinnegående transportmidler, samt på veg. Dette innebærer at en ved å henvise til kontrakter som er omfattet av denne implementeringsforskriften, gjør unntak for kontrakter om transport både på veg og med bane. Så vidt vi kan se, er det ikke i direktivet gjort unntak for transport på veg og andre skinnegående systemer som trikk.

For de øvrige transportformene som omfattes av kollektivtransportforordningen, dvs. jernbane og metro, vil en henvisning til implementeringsforskriften innebære at unntaksregelen blir noe vanskelig tilgjengelig. Nærings- og fiskeridepartementet bør derfor vurdere om en av hensyn til klarhet burde henvise til transport med jernbane og metro slik det er formulert i direktivet.

Kollektivtransportforordningen unntar offentlig persontransporttjenester med jernbane fra kravet om konkurranse med mindre annet følger av nasjonal lovgivning. Forslaget til endring i lov om offentlige anskaffelse, ny forskrift om offentlige anskaffelser og ny forskrift om tjenstekonsesjoner innebærer at det for tildeling av kontrakt om offentlig tjenester innen persontransport med jernbane nå kun vil være relevant å benytte kollektivtransportforordningen ved tildeling av kontrakt, og det uavhengig av kontraktsform (tjenstekontrakt eller tjenstekonsesjonskontrakt). Dette er noe Samferdselsdepartementet har arbeidet for i lengre tid. Vi støtter derfor denne endringen fullt ut. Dette vil gi staten som kjøper av persontransporttjenester med jernbane samme frihet som våre naboland.

Anskaffelsesdirektivet unntar kontrakt om offentlig tjeneste med metro fra virkeområdet (i tillegg til jernbane). I kollektivtransportforordningen artikkel 5 nr. 1 er det bare trikk og buss som er regulert likt og hvor anskaffelsesdirektivet og forsyningsdirektivets prosedyreregler for gjennomføring av konkurranse gjelder for tjenstekontrakter. Dette synes å gi den noe pussige situasjonen at anskaffelsesregelverket og dens prosedyrekrav for gjennomføring av konkurranser gjelder for tjenstekontrakter om offentlig tjeneste med trikk men ikke metro, til tross for at det gjerne er samme offentlige myndighet som tildeler kontrakter innen disse transportslagene.

§ 5-7 Kontraktsvilkår

Det foreslås i høringsnotatet at både eventuelle standardvilkår og spesielle kontraktsvilkår skal angis i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget. I § 5-7 står det at kontraktsvilkårene skal angis i anskaffelsesdokumentene. Anskaffelsesdokumentene er iht. § 3-2 en fellesbetegnelse på kunngjøringen og konkurransegrunnlaget. Slik § 5-7 er formulert kan det tolkes slik at kontraktsvilkårene må angis i begge dokumentene, mens det i høringsnotatet står at vilkårene må angis i ett av dokumentene.

§ 7-1 Forberedende markedsundersøkelser

Etter vår vurdering er ikke overskriften helt dekkende med det som står i bestemmelsen. Første ledd gjelder markedsundersøkelser, mens andre ledd omfatter mer enn markedsundersøkelser. En mer dekkende overskrift vil etter vår mening for eksempel være "Forberedende undersøkelser".

§ 12-3 Krav til leverandørens økonomiske og finansielle stilling

I første ledd pkt. a) og b) henvises det til anskaffelsesdokumentene. Det er noe uklart for oss om dette innebærer at kravene må oppgis i begge dokumentene eller om det er tilstrekkelig at dette går fram av minst ett av dokumentene.

§ 17-5 Alternative tilbud

Vi viser til våre kommentarer til § 18-4 Alternative tilbud, i pkt. 3 under.

§ 20-2 Dokumentasjonsplikt

Det går av denne bestemmelsen bl.a. fram at dokumentasjon som er tilstrekkelig til å begrunne alle beslutninger i anskaffelsesprosessen, skal oppbevares i minst tre år fra tidspunktet for tildeling av kontrakt. Vi vil anta at slike dokumenter også vil omfattes av arkivloven mv. hvor det kan gjelde en annen oppbevaringsplikt enn tre år, i hvert fall for offentlige myndigheter. Denne problemstillingen om det kan ha betydning for utformingen av bestemmelsen i § 20-2 er ikke drøftet i høringsnotatet.

3. Forslag om ny forskrift om innkjøpsregler i forsyningssektorene

Virkeområde

Nærings- og fiskeridepartementet foreslår at offentlige myndigheter som driver en virksomhet omfattet av forsyningsforskriften, ikke lenger skal være omfattet av forskrift om offentlige anskaffelser, men igjen skal være omfattet av forsyningsforskriften. Som det påpekes Nærings- og fiskeridepartementets høringsnotat 3, vil en med forslaget få samsvar med den inndelingen som er foretatt i EU-direktivene, og at det vil innebære at virksomheter innen samme sektor får like rammevilkår.

På den annen side innebærer forslaget at offentlige myndigheter vil være omfattet av ulike forskrifter når de foretar sine anskaffelser fordi de utøver ulike virksomheter.

For Samferdselsdepartementets område innebærer dette at Jernbaneverket som er en offentlig myndighet, igjen vil være omfattet av forsyningsforskriften. De øvrige av departementets underliggende etater vil være omfattet av forskrift om offentlige anskaffelser.

Jernbaneverket slutter seg i sin høringsuttalelse til forslaget om å tilbakeføre offentlige myndigheter til forsyningsforskriften, jf. pkt. 4.1 i etatens brev. Etter Samferdselsdepartementets oppfatning er det ikke hensiktsmessig å videreføre den særnorske bestemmelsen om at alle offentlige myndigheter skal være omfattet av forskrift om offentlige anskaffelser.

§ 4-1 Anvendelsesområde

Det foreslås en nasjonal kunngjøringsplikt på 3,1 mill. kr og at det settes enkelte prosedyrekrav for anskaffelser mellom 3,1 og 39 mill. kr. Vi er enig i at det også for bygge- og anleggskontrakter bør være visse prosedyrekrav for anskaffelser under EØS-terskelverdien på 39 mill. kr. Etter vår vurdering vil det være hensiktsmessig at det settes en lik terskelverdi for kunngjøringsplikt for alle kontraktstyper.

§ 7-1 Markedsundersøkelser

Vi viser til våre kommentarer til § 7-1 Markedsundersøkelser, i pkt. 2 over.

§ 12-1 Kvalifikasjonskrav

Her går det fram at det kan stilles krav til leverandørens kvalifikasjoner som angitt i forskrift om offentlige anskaffelser § 12-1. I høringsnotatet stiller Nærings- og fiskeridepartementet spørsmål om det i forsyningsforskriften kun skal vises til reglene i forskrift om offentlige anskaffelser eller om de samme reglene skal tas inn i forsyningsforskriften. Som Jernbaneverket mener vi i at reglene fullt ut bør tas inn i forsyningsforskriften i stedet for å vise til bestemmelsen i forskrift om offentlige anskaffelser. Det vil gjøre det mer enkelt for brukerne av forskriften.

§ 18-4 Alternative tilbud

I pkt. 5.1.22 i høringsnotat 3 vises det til at når det gjelder bestemmelsen om alternative tilbud krever anskaffelsesdirektivet at opplysninger om dette tas med i kunngjøringen eller oppfordringen til å bekrefte interesse, mens det i forsyningsdirektivet er det derimot tilstrekkelig at slike opplysninger tas med i anskaffelsesdokumentene (kunngjøringen og konkurransegrunnlaget). Med unntak av hvor opplysningene skal angis, opplyser Nærings- og fiskeridepartementet at det legges opp like bestemmelser i de to forskriftene.

Etter det vi kan se, er de foreslåtte bestemmelsene i § 17-5 i forskrift om offentlige anskaffelser og § 18-4 i forsyningsforskriften helt like, dvs. at det ikke er tatt hensyn til at bestemmelsen er noe ulikt formulert i anskaffelsesdirektivet og forsyningsdirektivet.

Kapittel 19 Avvisning

Som Jernbaneverket mener Samferdselsdepartementet at det for brukerne vil være enklere for brukerne om eksplisitte avvisningsbestemmelser i forsyningssektoren tas inn i forskriften slik Nærings- og fiskeridepartementet foreslår.

§ 21-2 Dokumentasjonsplikt

Vi viser til våre kommentarer til § 20-2 Dokumentasjonsplikt, i pkt. 2 over.

4. Forslag om ny forskrift om tildeling av konsesjonskontrakter

Virkeområde

I forslag til ny forskrift om konsesjonskontrakter er det i § 2-1 gjort et tilsvarende unntak for konsesjonskontrakter som er omfattet av "forskrift om offentlig persontransport", jf. kommentarene i pkt. 2 over.

I konsesjonsdirektivet er det gjort unntak for konsesjonskontrakter som vedrører offentlig personbefordring etter kollektivtransportforordningen. Som det går fram av pkt. 2 gjelder kollektivtransportforordningen for persontransport med jernbane og andre skinnegående transportmidler, samt på vei. Forordningen åpner i tillegg for at norske styresmakter kan utvide virkeområdet til også å gjelde sjøtransport. Norge har foreløpig ikke utvidet forordningen til å omfatte sjøtransport.

Ettersom kollektivtransportforordningen ikke er gjort gjeldende for sjøtransport, kan en stille spørsmål ved om konsesjonskontrakter om sjøtransporttjenester vil falle inn under unntaket fra reglene i konsesjonsdirektivet. Det bør her vurderes nærmere om en kan/bør omfatte sjøtransport i unntaket eller ikke.

Med hilsen

Frode Johansen (e.f.)
avdelingsdirektør

Elin Marie Furu
underdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Vedlegg